

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2017/1371

(2017. gada 5. jūlijs)

par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 83. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Savienības finanšu interešu aizsardzība attiecas ne tikai uz budžeta apropriāciju pārvaldību, bet skar visus pasākumus, kas negatīvi ietekmē vai draud negatīvi ietekmēt Savienības aktīvus un dalībvalstu aktīvus, ciktāl minētie pasākumi ir būtiski Savienības politikai.
- (2) 1995. gada 26. jūlija Konvencijā par Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzību ⁽³⁾, kuras pamatā ir Līguma par Eiropas Savienību K.3. pants, tostarp tās 1996. gada 27. septembra ⁽⁴⁾, 1996. gada 29. novembra ⁽⁵⁾ un 1997. gada 19. jūnija ⁽⁶⁾ protokolos, ("konvencija") ir paredzēti minimālie noteikumi par noziedzīgu nodarījumu un sankciju noteikšanu tādā jomā kā krāpšana, kas skar Savienības finanšu intereses. Dalībvalstis izstrādāja konvenciju, kurā atzīmēja, ka krāpšana, kas skar Savienības ieņēmumus un izdevumus, daudzos gadījumos pārsniedz vienas valsts robežas un to bieži izdara organizēti noziedzīgi tīkli. Uz minētā pamata konvencijā jau tika atzīts, ka Savienības finanšu interešu aizsardzībai ir vajadzīga kriminālvajāšana par krāpnieciskām darbībām, kas kaitē šīm interesēm. Līdztekus tika pieņemta Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 ⁽⁷⁾. Minētajā regulā ir paredzēti vispārīgi noteikumi par vienveida pārbaudēm un administratīviem pasākumiem un sankcijām, kas saistīti ar Savienības tiesību aktu pārkāpumiem, vienlaikus atsaucoties uz minētās jomas nozaru noteikumiem, krāpnieciskām darbībām, kā definēts konvencijā, un dalībvalstu krimināltiesību un procedūru piemērošanu.
- (3) Savienības politikā finanšu interešu aizsardzības jomā jau ir veikti saskaņošanas pasākumi, tādi kā Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95. Lai nodrošinātu Savienības politikas īstenošanu, ir būtiski turpināt tuvināt dalībvalstu krimināltiesību aktus, papildinot Savienības finanšu interešu aizsardzību saskaņā ar administratīvajām tiesībām un civiltiesībām, attiecībā uz vissmagākajiem ar krāpšanu saistītiem darbību veidiem minētajā jomā, vienlaikus novēršot neatbilstības gan minētajās tiesību jomās, gan arī starp tām.
- (4) Savienības finanšu interešu aizsardzība prasa noteikt vienotu definīciju krāpšanai, kas ir šīs direktīvas darbības jomā, kurai būtu jāaptver krāpnieciskas darbības attiecībā uz ieņēmumiem, izdevumiem un aktīviem, kuru

⁽¹⁾ OVC 391, 18.12.2012., 134. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 16. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2017. gada 25. aprīļa nostāja pirmajā lasījumā (OV C 184, 9.6.2017., 1. lpp.). Eiropas Parlamenta 2017. gada 5. jūlija nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

⁽³⁾ OVC 316, 27.11.1995., 48. lpp.

⁽⁴⁾ OVC 313, 23.10.1996., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OVC 151, 20.5.1997., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OVC 221, 19.7.1997., 11. lpp.

⁽⁷⁾ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

rezultātā tiek nodarīts kaitējums Eiropas Savienības vispārējam budžetam ("Savienības budžets"), tostarp tādām finanšu operācijām kā aizņēmumi un aizdevumi. Jēdziens par nopietniem nodarījumiem, kas vērsti pret kopējo pievienotās vērtības nodokļa ("PVN") sistēmu, kura izveidota ar Padomes Direktīvu 2006/112/EK ⁽¹⁾ ("kopējā PVN sistēma"), attiecas uz ar PVN saistītu krāpšanu pašās tās nopietnākajās izpausmēs, jo īpaši "karuseļveida" krāpšanu, ar PVN saistītu krāpšanu, kurā tiek izmantoti "pazudušie tirgotāji", un ar PVN saistītu krāpšanu, kas izdarīta noziedzīgā organizācijā un kas rada nopietnus apdraudējumus kopējai PVN sistēmai un tādējādi Savienības budžetam. Nodarījumi, kas vērsti pret kopējo PVN sistēmu, būtu jāuzskata par nopietniem, kad tie ir saistīti ar divu vai vairāk dalībvalstu teritorijām, izriet no krāpnieciskas shēmas, kurā minētie nodarījumi ir izdarīti strukturētā veidā ar mērķi gūt no kopējās PVN sistēmas nepienācīgu labumu, un šo nodarījumu radītais kopējais kaitējums ir vismaz EUR 10 000 000. Jēdziens "kopējais kaitējums" attiecas uz aplēsto kaitējumu, kas izriet no visas krāpnieciskās shēmas – gan attiecīgo dalībvalstu, gan Savienības finanšu interesēm, neietverot procentus un sankcijas. Šis direktīvas mērķis ir veicināt minēto noziedzības parādību apkarošanas centienus.

- (5) Ja Komisija izpilda Savienības budžetu, īstenojot dalītu vai netiešu pārvaldību, tā budžeta izpildes uzdevumus var deleģēt dalībvalstīm vai uzticēt tos struktūrām, birojiem vai aģentūrām, kas izveidotas, ievērojot Līgumus, vai citām vienībām vai personām. Šādā dalītas vai netiešas pārvaldības gadījumā Savienības finanšu interešu aizsardzības līmenim vajadzētu būt tādām pašām kā aizsardzības līmenim tiešā Komisijas pārvaldībā.
- (6) Šajā direktīvā ar iepirkumu saistīti izdevumi ir jebkādi izdevumi saistībā ar publiskiem līgumiem, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 ⁽²⁾ 101. panta 1. punktā.
- (7) Savienības tiesību akti nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas jomā ir pilnībā piemērojami nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai, kas saistīta ar īpašumu, kurš iegūts tādu noziedzīgu nodarījumu rezultātā, uz kuriem attiecas šī direktīva. Atsaucei uz minētajiem tiesību aktiem būtu jānodrošina, ka ar šo direktīvu ieviestais sankciju režīms tiek piemērots visiem smagiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas vērsti pret Savienības finanšu interesēm.
- (8) Korupcija ir īpaši nopietns drauds Savienības finanšu interesēm, kas daudzos gadījumos var būt saistīta arī ar krāpnieciskām darbībām. Tā kā visiem civildienesta ierēdņiem ir pienākums lēmumu pieņemšanā vai rīcības brīvības izmantošanā rīkoties objektīvi, kukuļdošanai nolūkā ietekmēt civildienesta ierēdņa lēmumu vai rīcības brīvību un šāda kukuļa ņemšanai vajadzētu būt ietvertai korupcijas definīcijā – neatkarīgi no piemērojamiem konkrētā ierēdņa valsts tiesību aktiem vai attiecīgās starptautiskās organizācijas noteikumiem.
- (9) Savienības finanšu intereses var negatīvi ietekmēt tāda civildienesta ierēdņa konkrēti darbību veidi, kam ir uzticēta līdzekļu vai aktīvu pārvaldība, kuri notiek vai nu viņa atbildībā vai uzraudzībā, ja šāda ierēdņa darbību veidu mērķis ir nelikumīgi piesavināties līdzekļus vai aktīvus pretēji iecerētajam mērķim un ja ar to tiek nodarīts kaitējums Savienības finanšu interesēm. Tādēļ jāievieš precīza definīcija noziedzīgiem nodarījumiem, kas aptvertu šādas darbības.
- (10) Attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar pasīvu korupciju un līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos, ir nepieciešams iekļaut civildienesta ierēdņa definīciju, kas attiektos uz visiem attiecīgajiem ierēdņiem neatkarīgi no tā, vai tiem ir oficiāls amats Savienībā, dalībvalstīs vai trešās valstīs. Savienības līdzekļu pārvaldībā arvien vairāk tiek iesaistītas privātpersonas. Tādēļ, lai Savienības līdzekļus pienācīgi aizsargātu no korupcijas un nelikumīgas piesavināšanās, "civildienesta ierēdņa" definīcijai ir jāattiecas uz personām, kam nav oficiāla amata, bet kam tomēr līdzīgā veidā ir uzticētas civildienesta ierēdņa funkcijas un kas tās pilda attiecībā uz Savienības līdzekļiem, piemēram, ligumslēdzējiem, kas iesaistīti šādu līdzekļu pārvaldībā.
- (11) Attiecībā uz šajā direktīvā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem nolūka jēdziens ir jāattiecina uz visiem elementiem, kas veido minētos noziedzīgos nodarījumus. To, vai darbība vai bezdarbība ir bijusi tīša, var izsecināt no objektīviem, faktiskiem apstākļiem. Šī direktīva neattiecas uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas nav saistīti ar nodomu.

⁽¹⁾ Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

- (12) Šī direktīva neliek dalībvalstīm paredzēt brīvības atņemšanas sodu par tādu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kuri nav smagi nodarījumi, gadījumos, kad nodoms kā priekšnoteikums ir paredzēts valsts tiesību aktos.
- (13) Daži noziedzīgie nodarījumi, kas vērsti pret Savienības finanšu interesēm, praksē bieži ir cieši saistīti ar noziedzīgiem nodarījumiem, uz kuriem attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 83. panta 1. punkts un Savienības tiesību akti, kuru pamatā ir minētais pants. Tādēļ šīs direktīvas formulējumos būtu jānodrošina saskaņotība starp šādiem tiesību aktiem un šo direktīvu.
- (14) Ciktāl Savienības finanšu interesēm var kaitēt vai tās var apdraudēt ar darbībām, ko veikušas juridiskas personas, juridiskām personām vajadzētu būt atbildīgām par noziedzīgiem nodarījumiem – kā tie definēti šajā direktīvā –, kas izdarīti viņu uzdevumā.
- (15) Lai visā Savienībā līdzvērtīgi aizsargātu Savienības finanšu intereses, izmantojot pasākumus, kam būtu jānodrošina atturoša iedarbība, dalībvalstīm papildus būtu jāparedz konkrēti sankciju veidi un apmēri, ja tiek izdarīti šajā direktīvā definētie noziedzīgie nodarījumi. Sankciju apmēram vajadzētu būt samērīgam ar nodarījumu.
- (16) Tā kā šajā direktīvā ir paredzēti minimālie noteikumi, dalībvalstis var brīvi pieņemt vai saglabāt stingrākus noteikumus par noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses.
- (17) Šī direktīva neskar disciplināro sankciju vai citu pasākumu vai sankciju, kam nav krimināltiesiska rakstura, pienācīgu un efektīvu piemērošanu. Sankcijas, ko nevar pielīdzināt kriminālsodiem, kuri piemēroti konkrētajai personai par to pašu darbību, var ņemt vērā, nosakot minētajai personai sodu par noziedzīgu nodarījumu, kurš definēts šajā direktīvā. Attiecībā uz citām sankcijām būtu jāievēro tiesības netikt divreiz tiesātam vai sodītam krimināllietā par to pašu noziedzīgo nodarījumu (*ne bis in idem*). Šī direktīva nenosaka kriminālatbildību par darbībām, uz kurām jau neattiecas disciplinārie sodi vai citi pasākumi saistībā ar dienesta pienākumu pārkāpumiem gadījumos, kad attiecīgajām personām var piemērot šādus disciplinārus sodus vai citus pasākumus.
- (18) Ar sankcijām attiecībā uz fiziskām personām konkrētos gadījumos būtu jāparedz maksimālais brīvības atņemšanas sods vismaz uz četriem gadiem. Tam vismaz būtu jāietver gadījumi saistībā ar ievērojamu nodarītu kaitējumu vai gūtu labumu, un kaitējums vai peļņa būtu jāuzskata par ievērojamu, ja tas ietver vairāk nekā EUR 100 000. Ja dalībvalsts tiesību akti par ievērojamu kaitējumu vai labumu kā pamatu maksimālajam sodam neparedz skaidru sliekšni, dalībvalstij būtu jānodrošina, ka to tiesas, nosakot sankcijas par krāpšanu vai citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, ņem vērā kaitējuma vai labuma apjomu. Šī direktīva neliedz dalībvalstīm iesniegt citus elementus, kuri varētu norādīt uz noziedzīga nodarījuma nopietno raksturu, piemēram, ja kaitējums vai labums ir tikai iespējams, bet ļoti ievērojams. Tomēr attiecībā uz nodarījumiem, kas vērsti pret kopējo PVN sistēmu, sliekšnis, virs kura nodarījums vai labums saskaņā ar šo direktīvu būtu jāuzskata par ievērojamu, ir EUR 10 000 000. Minimālo apmēru ieviešana brīvības atņemšanas sankciju maksimālajiem termiņiem ir nepieciešama, lai nodrošinātu, ka Savienības finanšu interesēm ir līdzvērtīgs aizsardzības līmenis visā Savienībā. Sankcijas ir paredzētas, lai kalpotu par stingru atturošu rīku attiecībā uz iespējamajiem noziedzīgu nodarījumu izdarītājiem, un darbosies visā Savienībā.
- (19) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka fakts, ka noziedzīgs nodarījums tiek izdarīts noziedzīgā organizācijā, kā tā definēta Padomes Pamatlēmumā 2008/841/TI⁽¹⁾, uzskata par atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar šo valstu tiesību sistēmās ietvertiem piemērojamiem noteikumiem. Tām būtu jānodrošina, lai tiesnešiem, piespriežot sodu noziedzīgu nodarījumu izdarītājiem, būtu iespējams ņemt vērā minēto atbildību pastiprinošo apstākli, kaut arī tiesnešiem nav pienākuma atbildību pastiprinošo apstākli ņemt vērā savā spriedumā. Dalībvalstīm nav pienākuma paredzēt atbildību pastiprinošos apstākļus, ja valsts tiesību akti paredz, ka noziedzīgi nodarījumi Pamatlēmuma 2008/841/TI nozīmē ir krimināli sodāmi kā atsevišķs nodarījums, un tas var būt par iemeslu bargākām sankcijām.
- (20) Ņemot vērā pārkāpuma izdarītāju un to ieņēmumu mobilitāti, kas iegūti no nelikumīgām, Savienības finanšu interesēm kaitējošām darbībām, kā arī ar šo mobilitāti saistīto sarežģīto pārrobežu izmeklēšanu, katrai dalībvalstij, lai tā varētu vērsties pret šīm darbībām, būtu jānosaka sava jurisdikcija. Tādējādi katrai dalībvalstij būtu jānodrošina, ka tās jurisdikcija attiecas uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas ir izdarīti, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, kurām ir piekļūts no tās teritorijas.

(¹) Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību (OV L 300, 11.11.2008., 42. lpp.).

- (21) Ņemot vērā to, ka attiecībā uz pārrobežu noziedzīgajiem nodarījumiem, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā, ir iespējamas vairākas jurisdikcijas, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka, piemērojot valsts tiesību aktus, ar kuriem transponē šo direktīvu, pilnībā ir ievērots *ne bis in idem* princips.
- (22) Dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi attiecībā uz noilguma termiņiem, kas nepieciešami, lai tās varētu vērsties pret nelikumīgām, Savienības finanšu interesēm kaitējošām darbībām. Tādu noziedzīgu nodarījumu gadījumos, par kuriem piemērojama maksimālā sods ir brīvības atņemšana vismaz uz četriem gadiem, noilguma termiņam vajadzētu būt vismaz pieciem gadiem no noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīža. Tam nebūtu jāskar tās dalībvalstis, kuras nenosaka noilguma termiņus izmeklēšanai, kriminālvajāšanai un soda izpildei.
- (23) Neskarot noteikumus par pārrobežu sadarbību un savstarpēju juridisku palīdzību krimināllietās un citus noteikumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013⁽¹⁾, nepieciešams paredzēt atbilstīgu noteikumu sadarbībai, lai nodrošinātu efektīvu rīcību, kas vērsta pret šajā direktīvā definētiem noziedzīgiem nodarījumiem, kuri skar Savienības finanšu intereses, tostarp informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm un Komisiju, kā arī tehniskai un operatīvai palīdzībai, ko Komisija sniedz valstu kompetentajām iestādēm un kas tām var būt nepieciešama, lai veicinātu to veiktās izmeklēšanas koordinēšanu. Šādai palīdzībai nebūtu jāietver Komisijas piedalīšanās atsevišķu krimināllietu izmeklēšanas vai kriminālvajāšanas procedūrās, ko veic valsts iestādes. Revīzijas palātai un revidentiem, kas ir atbildīgi par Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru budžetu revīzijas veikšanu, būtu jāziņo Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (OLAF) un citām kompetentām iestādēm par visiem faktiem, kurus saskaņā ar šo direktīvu varētu kvalificēt kā noziedzīgus nodarījumus, un dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai valsts revīzijas iestādes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 59. panta nozīmē darītu to pašu saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 8. pantu.
- (24) Komisijai būtu jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par pasākumiem, ko dalībvalstis veikušas, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Vajadzības gadījumā ziņojumam var pievienot priekšlikumus, kuros ņemta vērā iespējamā notikumu attīstība, jo īpaši Savienības budžeta finansēšanā.
- (25) Konvencija būtu jāaizstāj ar šo direktīvu attiecībā uz dalībvalstīm, kam tā ir saistoša.
- (26) Lai piemērotu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849⁽²⁾ 3. panta 4. punkta d) apakšpunktu, atsauce uz nopietnu krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, kā definēts konvencijas 1. panta 1. punktā un 2. panta 1. punktā, būtu jāuzskata par krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, kā definēts šīs direktīvas 3. pantā un 7. panta 3. punktā vai – attiecībā uz nodarījumiem, kas vērsti pret kopējo PVN sistēmu, – kā definēts 2. panta 2. punktā.
- (27) Lai dalībvalstis varētu pienācīgi īstenot šo direktīvu, ir jāveic personas datu apstrāde kompetentajās valsts iestādēs un šādu datu apmaiņa starp dalībvalstīm, no vienas puses, un starp kompetentajām Savienības struktūrām, no otras puses. Personas datu apstrāde valsts līmenī starp kompetentajām valsts iestādēm būtu jāreglamentē ar Savienības *acquis*. Personas datu apmaiņa starp dalībvalstīm būtu jāveic saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/680⁽³⁾. Ciktāl personas datu apstrādi veic Savienības iestādes, struktūras, biroji un aģentūras, būtu jāpiemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001⁽⁴⁾ vai atbilstīgā gadījumā – citi Savienības tiesību akti, kas regulē to, kā minētās iestādes, struktūras, biroji un aģentūras apstrādā personas datus, kā arī ietverot piemērojamos noteikumus par tiesas izmeklēšanas konfidencialitāti.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

- (28) Paredzētās atturošās iedarbības panākšanā, piemērojot krimināltiesībās paredzētas sankcijas, ir jāievēro īpaša piesardzība no pamattiesību viedokļa. Šajā direktīvā ir ņemtas vērā pamattiesības un ievēroti principi, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā ("harta"), un jo īpaši tiesības uz brīvību un drošību, tiesības uz personas datu aizsardzību, brīvība izvēlēties profesiju un tiesības strādāt, darījumdarbības brīvība, tiesības uz īpašumu, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, nevainīguma prezumpcija un tiesības uz aizstāvību, likumības un noziedzīgu nodarījumu, sankciju samērīguma, kā arī *ne bis in idem* princips. Nodrošināt minēto tiesību un principu pilnīgu ievērošanu ir šīs direktīvas mērķis, un tā ir attiecīgi jāīsteno.
- (29) Dalībvalstīm būtu jāveic nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu summu ātru atgūšanu un to iemaksu Savienības budžetā, neskarot attiecīgos Savienības nozarēm specifiskos noteikumus par finanšu korekcijām un nepareizi izlietoto summu atgūšanu.
- (30) Savienības finanšu interešu aizsardzībā svarīga nozīme ir administratīviem pasākumiem un sodiem. Šī direktīva dalībvalstīs neatbrīvo no pienākuma piemērot un īstenot Savienības administratīvos pasākumus un sodus Regulas (EK, Euratom) Nr. 2988/95 4. un 5. panta nozīmē.
- (31) Ar šo direktīvu dalībvalstīm nebūtu jāuzliek par pienākumu valsts tiesību aktos paredzēt kriminālsodus par šīs direktīvas darbības jomā esošām krāpnieciskām darbībām un ar krāpšanu saistītiem noziedzīgiem nodarījumiem, kuri skar Savienības finanšu intereses. Ar šo direktīvu nebūtu jānosaka pienākumi, kas attiecas uz šādu sankciju vai jebkādas citas pieejamas tiesībaizsardzības sistēmas piemērošanu atsevišķos gadījumos. Dalībvalstīs var šīs direktīvas aptvertajā jomā principā turpināt vienlaikus piemērot arī administratīvos pasākumus un sodus. Tomēr, piemērojot valsts tiesību aktus, ar kuriem šo direktīvu transponē, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka, uzliekot kriminālsodus par noziedzīgiem nodarījumiem saskaņā ar šo direktīvu un paredzot administratīvus pasākumus un sodus, netiek pārkāpta harta.
- (32) Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu kompetences strukturēt un organizēt savas nodokļu administrācijas, ko tās uzskata par piemērotām, lai nodrošinātu pareizu pievienotās vērtības nodokļa noteikšanu, novērtēšanu un iekasēšanu, kā arī efektīvu PVN jomas tiesību aktu piemērošanu.
- (33) Šo direktīvu piemēro, neskarot noteikumus par imunitātes atcelšanu, kas noteikta LESD, LESD un Līgumam par Eiropas Savienību (LES) pievienotajā Protokolā Nr. 3 par Eiropas Savienības Tiesas statūtiem un Protokolā Nr. 7 par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā un to īstenošanas dokumentos vai līdzīgos noteikumus, kas iekļauti valsts tiesību aktos. Transponējot šo direktīvu valsts tiesību aktos, kā arī piemērojot valsts tiesību aktus, ar kuriem transponē šo direktīvu, pilnībā ņem vērā minētās privilēģijas un imunitāti, tostarp attiecībā uz locekļa pilnvaru brīvības ievērošanu.
- (34) Šī direktīva neskar vispārējos noteikumus un principus valsts tiesību aktos krimināltiesību jomā par sodu piemērošanu un izpildi saskaņā ar konkrētajiem apstākļiem katrā atsevišķā gadījumā.
- (35) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet mēroga un iedarbības dēļ minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (36) Saskaņā ar 3. pantu un 4.a panta 1. punktu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un LESD, Īrija ir paziņojusi, ka vēlas piedalīties šīs direktīvas pieņemšanā un piemērošanā.
- (37) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un LESD, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Apvienotā Karaliste nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un Apvienotajai Karalistei šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (38) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un Dānijai šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.

(39) Ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Revīzijas palātu, un tā ir pieņēmusi atzinumu ⁽¹⁾,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I SADAĻA

PRIEKŠMETS, DEFINĪCIJAS UN DARBĪBAS JOMA

1. pants

Priekšmets

Ar šo direktīvu nosaka minimālos noteikumus par noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanu cīņā pret krāpšanu un citām nelikumīgām darbībām, kas skar Savienības finanšu intereses, lai stiprinātu aizsardzību pret noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar minētās finanšu intereses, saskaņā ar Savienības *acquis* šajā jomā.

2. pants

Definīcijas un darbības joma

1. Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:
 - a) "Savienības finanšu intereses" ir visi ieņēmumi, izdevumi un aktīvi, uz kuriem attiecas vai kuru izcelsmes avots vai pamats ir:
 - i) Savienības budžets;
 - ii) saskaņā ar Līgumiem izveidoto Savienības iestāžu, biroju, struktūru un aģentūru budžeti vai budžeti to tiešā vai netiešā pārvaldībā un uzraudzībā;
 - b) "juridiska persona" ir jebkurš subjekts, kam saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem ir tiesībsubjektība, izņemot valstis vai publisko tiesību subjektus, kas īsteno valsts varu, un publisko tiesību starptautiskās organizācijas.
2. Attiecībā uz ieņēmumiem, ko gūst no PVN pašu resursiem, šo direktīvu piemēro tikai tādu nopietnu nodarījumu gadījumos, kas vērsti pret kopējo PVN sistēmu. Šajā direktīvā nodarījumus, kas vērsti pret kopējo PVN sistēmu, uzskata par nopietniem, ja tišai darbībai vai bezdarbībai, kā noteikts 3. panta 2. punkta d) apakšpunktā, ir saikne ar divu vai vairāk Savienības dalībvalstu teritoriju un kopējais kaitējums ir vismaz EUR 10 000 000.
3. Šī direktīva neietekmē dalībvalstu nodokļu administrēšanas struktūru un kārtību.

II SADAĻA

NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI SAISTĪBĀ AR KRĀPŠANU, KAS SKAR SAVIENĪBAS FINANŠU INTERESES

3. pants

Krāpšana, kas skar Savienības finanšu intereses

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka krāpšana, kas skar Savienības finanšu intereses, ir noziedzīgs nodarījums, ja tā izdarīta ar nodomu.
2. Šajā direktīvā par krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, uzskata turpmāk norādīto:
 - a) attiecībā uz izdevumiem, kas nav saistīti ar iepirkumu, – jebkura darbība vai bezdarbība, kura saistīta ar:
 - i) kļūdainu, neprecīzu vai nepilnīgu paziņojumu vai dokumentu izmantošanu vai iesniegšanu, kā rezultātā notiek līdzekļu vai aktīvu nelikumīga piesavināšanās vai to nelikumīga ieturēšana no Savienības budžeta vai budžetiem, ko pārvalda Savienība vai kas tiek pārvaldīti tās uzdevumā;
 - ii) informācijas neizpaušanu, ar ko tiek pārkāptas īpašas saistības, radot tādas pašas sekas; vai
 - iii) šādu līdzekļu vai aktīvu nepareizu izmantošanu, kas neatbilst mērķiem, kuriem tie tika sākotnēji piešķirti;

⁽¹⁾ OVC 383, 12.12.2012., 1. lpp.

- b) attiecībā uz uzdevumiem, kas saistīti ar iepirkumu, vismaz tad, ja tas ir darīts, lai gūtu nelikumīgu labumu pārkāpuma izdarītājam vai kādam citam, radot zaudējumus Savienības finanšu interesēm, – jebkura darbība vai bezdarbība, kura saistīta ar:
- i) kļūdainu, neprecīzu vai nepilnīgu paziņojumu vai dokumentu izmantošanu vai iesniegšanu, kā rezultātā notiek līdzekļu vai aktīvu nelikumīga piesavināšanās vai to nelikumīga ieturēšana no Savienības budžeta vai budžetiem, ko pārvalda Savienība vai kas tiek pārvaldīti tās uzdevumā;
 - ii) informācijas neizpaušanu, ar ko tiek pārkāptas īpašas saistības, radot tādas pašas sekas; vai
 - iii) šādu līdzekļu vai aktīvu nepareizu izmantošanu, kas neatbilst mērķiem, kuriem tie tika sākotnēji piešķirti, un kas kaitē Savienības finanšu interesēm;
- c) attiecībā uz ieņēmumiem, kas nav d) apakšpunktā minētie ieņēmumi, ko gūst no PVN pašu resursiem, – jebkura darbība vai bezdarbība, kura saistīta ar:
- i) kļūdainu, neprecīzu vai nepilnīgu paziņojumu vai dokumentu izmantošanu vai iesniegšanu, kā rezultātā notiek līdzekļu nelikumīga samazināšana Savienības budžetā vai budžetos, ko pārvalda Savienība vai kas tiek pārvaldīti tās uzdevumā;
 - ii) informācijas neizpaušanu, ar ko tiek pārkāptas īpašas saistības, radot tādas pašas sekas; vai
 - iii) likumīgi iegūtu priekšrocību ļaunprātīgu izmantošanu, radot tādas pašas sekas;
- d) attiecībā uz ieņēmumiem, ko gūst no PVN pašu resursiem, – jebkura darbība vai bezdarbība, kas veikta krāpnieciskās pārrobežu shēmās saistībā ar:
- i) kļūdainu, neprecīzu vai nepilnīgu ar PVN saistītu paziņojumu vai dokumentu izmantošanu vai iesniegšanu, kā rezultātā notiek līdzekļu samazināšana Savienības budžetā;
 - ii) ar PVN saistītas informācijas neizpaušanu, ar ko tiek pārkāptas īpašas saistības, radot tādas pašas sekas; vai
 - iii) precīzu ar PVN saistītu paziņojumu iesniegšanu nolūkā krāpnieciski slēpt nenomaksāšanas faktu vai nelikumīgi radīt tiesības uz PVN atmaksu.

4. pants

Citi noziedzīgi nodarījumi, kas skar Savienības finanšu intereses

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana, kā aprakstīts Direktīvas (ES) 2015/849 1. panta 3. punktā, kurā iesaistīts īpašums, kas iegūts šīs direktīvas darbības jomā ietvertu nodarījumu rezultātā, ir noziedzīgs nodarījums.
2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka pasīva un aktīva korupcija, ja izdarīta ar nodomu, ir noziedzīgi nodarījumi.
 - a) Šajā direktīvā “pasīva korupcija” ir civildienesta ierēdņa darbība, ar kuru viņš tieši vai pastarpināti pieprasa vai saņem jebkāda veida labumu sev vai kādai trešai personai vai akceptē šāda labuma apsolījumu, lai veiktu darbību vai atturētos no saviem pienākumiem atbilstīgas darbības vai lai veiktu savas funkcijas tādā veidā, kas kaitē vai, ļoti iespējams, varētu kaitēt Savienības finanšu interesēm.
 - b) Šajā direktīvā “aktīva korupcija” ir jebkuras tādas personas darbība, kas tieši vai pastarpināti apsola, piedāvā vai dod jebkāda veida labumu civildienesta ierēdnim – viņam pašam vai kādai trešai personai –, lai viņš veiktu darbību vai atturētos no saviem pienākumiem atbilstīgas darbības vai lai veiktu savas funkcijas tādā veidā, kas kaitē vai, ļoti iespējams, varētu kaitēt Savienības finanšu interesēm.
3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka līdzekļu nelikumīga piesavināšanās, ja izdarīta ar nodomu, ir noziedzīgs nodarījums.

Šajā direktīvā “līdzekļu nelikumīga piesavināšanās” ir darbība, ko veicis kāds civildienesta ierēdnis, kuram tieši vai netieši uzticēta līdzekļu vai aktīvu pārvaldība, ieguldot vai izmaksājot līdzekļus vai piesavinoties vai izmantojot aktīvus pretēji mērķim, kam tie bija paredzēti, un kas jebkāda veidā kaitē Savienības finanšu interesēm.

4. Šajā direktīvā "civildienesta ierēdnis" ir:
- a) Savienības vai valsts ierēdnis, tostarp jebkurš valsts ierēdnis no citas dalībvalsts un jebkurš valsts ierēdnis no trešās valsts:
- i) "Savienības ierēdnis" ir persona:
- kas ir ierēdnis vai cits darbinieks, ko Savienība nodarbina uz līguma pamata Civildienesta noteikumu un Eiropas Savienības Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības, kas noteikti Padomes Regulā (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68 ⁽¹⁾ ("Civildienesta noteikumi"), nozīmē, vai
 - ko uz Savienību norīkojusi dalībvalsts vai jebkāda publiska vai privāta struktūra un kas veic funkcijas, kuras ir līdzvērtīgas tām, ko veic Savienības ierēdņi vai pārējie darbinieki.
- Neskarot noteikumus par privilēģijām un imunitāti, kas iekļauti Protokolos Nr. 3 un Nr. 7, tādu Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru locekļus, kas izveidoti saskaņā ar Līgumiem, un šādu struktūru darbiniekus pielīdzina Savienības ierēdņiem, ciktāl tiem nav piemērojami Civildienesta noteikumi;
- ii) "valsts ierēdnis" tiek saprasts, atsaucoties uz "ierēdņa" vai "civildienesta ierēdņa" definīciju tās dalībvalsts vai trešās valsts tiesību aktos, kurā attiecīgā persona veic savas funkcijas.
- Tomēr tādas tiesvedības gadījumā, kurā iesaistīts kādas dalībvalsts ierēdnis vai kādas trešās valsts ierēdnis un kuru uzsākusi cita dalībvalsts, pēdējai no minētajām valstīm nav pienākuma piemērot "valsts ierēdņa" definīciju, izņemot tiktāl, ciktāl minētā definīcija ir saderīga ar tās tiesību aktiem.
- Termins "valsts ierēdnis" ietver jebkuru personu, kas ieņem amatu izpildvaras, valsts pārvaldes vai tiesu iestādē valsts, reģionālā vai vietējā līmenī. Jebkuru personu, kas ieņem amatu likumdošanas iestādē valsts, reģionālā vai vietējā līmenī, pielīdzina "valsts ierēdnim";
- b) jebkura cita persona, kam uzdots pildīt civildienesta funkcijas, kuras saistītas ar Savienības finanšu interešu pārvaldību vai lēmumiem par tām dalībvalstīs vai trešās valstīs.

III SADAĻA

VISPĀRĒJI NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ KRĀPŠANU UN CITIEM NOZIEDZĪGIEM NODARĪJUMIEM, KAS SKAR SAVIENĪBAS FINANŠU INTERESES

5. pants

Kūdišana, palīdzēšana un atbalstīšana, un mēģinājums

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par kūdišanu un par palīdzēšanu un atbalstīšanu, lai izdarītu 3. un 4. pantā minētos noziedzīgos nodarījumus, ir piemērojams sods kā par noziedzīgu nodarījumu.
2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par mēģinājumu izdarīt jebkuru no 3. pantā un 4. panta 3. punktā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir piemērojams sods kā par noziedzīgu nodarījumu.

6. pants

Juridisko personu atbildība

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības par jebkuru no 3., 4. un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ko to labā, darbojoties individuāli vai kā juridiskas personas struktūras daļa, izdarījusi kāda persona, kas veic šīs juridiskās personas vadības pienākumus, pamatojoties uz:
 - a) pilnvarām pārstāvēt juridisko personu;
 - b) pilnvarām pieņemt lēmumus juridiskās personas vārdā; vai
 - c) pilnvarām īstenot kontroli juridiskās personas iekšienē.

⁽¹⁾ OVL 56, 4.3.1968., 1. lpp.

2. Dalībvalstis veic arī vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības, ja šā panta 1. punktā minētās personas uzraudzības vai kontroles trūkums ir darījis iespējamu to, ka persona, kas ir tās pakļautībā, minētās juridiskās personas labā ir izdarījusi jebkuru no 3., 4. vai 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

3. Juridisko personu atbildība saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktu neizslēdz kriminālprocesa iespējamību pret fiziskām personām, kuras ir 3. un 4. pantā minēto noziedzīgo nodarījumu izdarītājas vai kuras ir saucamas pie krimināl-atbildības saskaņā ar 5. pantu.

7. pants

Fiziskām personām piemērojamas sankcijas

1. Attiecībā uz fiziskām personām dalībvalstis nodrošina, ka par 3., 4. un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir piemērojami iedarbīgi, samērīgi un atturoši kriminālsodi.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par 3. un 4. pantā minēto nodarījumu izdarīšanu piemērojams maksimālais sods ir brīvības atņemšana.

3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par tādu 3. un 4. pantā minēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, kas ietver ievērojamu kaitējumu vai labumu, maksimālais sods ir brīvības atņemšana vismaz uz četriem gadiem.

Noziedzīgo nodarījumu, kas minēti 3. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 4. pantā, radītu kaitējumu vai labumu uzskata par ievērojamu, ja kaitējums vai labums ietver vairāk nekā EUR 100 000.

Noziedzīgu nodarījumu radītu kaitējumu vai labumu, kas minēts 3. panta 2. punkta d) apakšpunktā, un ievērojot 2. panta 2. punktu, vienmēr uzskata par ievērojamu.

Dalībvalstis var arī paredzēt maksimālo sodu – brīvības atņemšanu vismaz uz četriem gadiem to valsts tiesību aktos definētos citos smagos apstākļos.

4. Ja noziedzīgais nodarījums, kas minēts 3. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 4. pantā, ietver kaitējumu, kas ir mazāks par EUR 10 000, vai labumu, kas ir mazāks par EUR 10 000, dalībvalstis var paredzēt sankcijas, kas nav kriminālsods.

5. Šā panta 1. punkts neskar kompetento iestāžu tiesības izmantot pret civildienesta ierēdņiem disciplināras pilnvaras.

8. pants

Atbildību pastiprinošs apstāklis

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tad, ja 3., 4. vai 5. pantā minēts noziedzīgs nodarījums ir izdarīts noziedzīgā organizācijā Pamatlēmuma 2008/841/TI nozīmē, to uzskata par atbildību pastiprinošu apstākli.

9. pants

Juridiskām personām piemērojamās sankcijas

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka juridiskai personai, kuru sauc pie atbildības saskaņā ar 6. pantu, piemēro iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas, kas ietver naudas sodu kā kriminālsodu vai naudas sodu, kas nav kriminālsods, un var ietvert citas sankcijas, piemēram:

- a) atņemt tiesības saņemt valsts pabalstus vai atbalstus;
- b) uz laiku vai pavisam izslēgt no publiskās izsoles procedūrām;
- c) uz laiku vai pavisam aizliegt veikt komercdarbību;

- d) pakļaut tiesas uzraudzībai;
- e) likvidēt ar tiesas lēmumu;
- f) uz laiku vai pavisam slēgt uzņēmumus, kas izmantoti noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

10. pants

Iesaldēšana un konfiskācija

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai būtu iespējams iesaldēt un konfiscēt 3., 4. un 5. pantā minēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas priekšmetus un šo nodarījumu rezultātā iegūto mantu. Dalībvalstis, kurām ir saistoša Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/42/ES ⁽¹⁾, to dara saskaņā ar minēto direktīvu.

11. pants

Jurisdikcija

1. Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu savu jurisdikciju attiecībā uz 3., 4. un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ja:

- a) noziedzīgs nodarījums ir pilnīgi vai daļēji izdarīts tās teritorijā; vai
- b) noziedzīga nodarījuma izdarītājs ir tās valstspiederīgais.

2. Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu savu jurisdikciju attiecībā uz 3., 4. un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ja uz noziedzīga nodarījuma izdarītāju noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laikā attiecas Civildienesta noteikumi. Katra dalībvalsts var atturēties no šajā punktā minēto noteikumu par jurisdikciju piemērošanas vai var piemērot tos tikai īpašos gadījumos vai tikai, ja ir izpildīti īpaši nosacījumi, un informē par to Komisiju.

3. Ja dalībvalsts pieņem lēmumu noteikt plašāku jurisdikciju attiecībā uz 3., 4. vai 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kas izdarīti ārpus tās teritorijas, tā informē Komisiju jebkurā no šādām situācijām:

- a) noziedzīga nodarījuma izdarītājs ir pastāvīgais iedzīvotājs tās teritorijā;
- b) noziedzīgais nodarījums ir izdarīts tādas juridiskas personas labā, kas veic uzņēmējdarbību tās teritorijā; vai
- c) noziedzīga nodarījuma izdarītājs ir viens no tās ierēdņiem, kas veic savus dienesta pienākumu.

4. Gadījumos, kas minēti 1. punkta b) apakšpunktā, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka to jurisdikcijas īstenošana nav pakļauta nosacījumam, ka kriminālprocesu var sākt, tikai pamatojoties uz cietušā iesniegumu vietā, kur noziedzīgais nodarījums ir izdarīts, vai pamatojoties uz oficiālu tās valsts paziņojumu, kurā ir izdarīts noziedzīgais nodarījums.

12. pants

Noilguma laikposmi noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses

1. Attiecībā uz 3., 4. un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai paredzētu noilguma laikposmu, kas ir pietiekami ilgi pēc noziedzīga nodarījuma izdarīšanas dienas, lai veiktu noziedzīga nodarījuma efektīvu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu, un efektīvu tiesāšanu un tiesas nolēmuma pieņemšanu.

2. Dalībvalstis attiecībā uz 3., 4. un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kuriem piemērojama maksimālā sods ir brīvības atņemšana vismaz uz četriem gadiem, veic vajadzīgos pasākumus, lai dotu iespēju veikt izmeklēšanu, kriminālvajāšanu un tiesāšanu un pieņemt tiesas nolēmumus par noziedzīgajiem nodarījumiem vismaz piecus gadus no brīža, kad izdarīts nodarījums.

3. Atkāpjoties no 2. punkta, dalībvalstis var noteikt noilguma laikposmu, kas ir īsāks nekā pieci gadi, bet nav īsāks par trim gadiem, ar noteikumu, ka šo laikposmu var pārtraukt vai apturēt konkrētu darbību gadījumā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/42/ES (2014. gada 3. aprīlis) par nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu un konfiskāciju Eiropas Savienībā (OV L 127, 29.4.2014., 39. lpp.).

4. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai varētu izpildīt:
 - a) sodu, kas paredz brīvības atņemšanu vairāk nekā uz vienu gadu; vai alternatīvi
 - b) brīvības atņemšanas sodu tāda noziedzīga nodarījuma gadījumā, kam piemērojama maksimālā sods paredz brīvības atņemšanu vismaz uz četriem gadiem,

kurš uzlikts pēc galīgās notiesāšanas par kādu no 3., 4. vai 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem vismaz piecus gadus no galīgās notiesāšanas dienas. Minētais laikposms var ietvert noilguma laikposma pagarinājumus pārtraukšanas vai apturēšanas dēļ.

13. pants

Atgūšana

Šī direktīva neskar šādu līdzekļu atgūšanu:

- 1) Savienības līmenī – līdzekļi, kas nepamatoti izmaksāti 3. panta 2. punkta a), b) vai c) apakšpunktā vai 4. vai 5. pantā minēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas kontekstā;
- 2) valsts līmenī – jebkāda PVN summa, kas nav samaksāta 3. panta 2. punkta d) apakšpunktā vai 4. vai 5. pantā minēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas kontekstā.

14. pants

Mijiedarbība ar citiem piemērojamiem Savienības tiesību aktiem

Šī direktīva neskar to, kā tiek piemēroti administratīvie pasākumi, sankcijas un naudas sodi, kas paredzēti Savienības tiesību aktos, jo īpaši Regulas (EK, Euratom) Nr. 2988/95 4. un 5. panta nozīmē, vai kas paredzēti valstu tiesību aktos, kuri pieņemti atbilstīgi konkrētiem pienākumiem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Dalībvalstis nodrošina, lai neviens kriminālprocess, kas sāks, pamatojoties uz valstu noteikumiem, ar kuriem īsteno šo direktīvu, nepamatoti neietekmētu tādu administratīvo pasākumu, sankciju un naudas sodu pienācīgu un efektīvu piemērošanu, kurus nevar pielīdzināt kriminālprocesiem, kas noteikti Savienības tiesību aktos vai valstu īstenošanas noteikumos.

IV SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

15. pants

Sadarbība starp dalībvalstīm un Komisiju (OLAF) un citām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām

1. Neskarot noteikumus par pārrobežu sadarbību un savstarpēju tiesisko palīdzību krimināllietās, dalībvalstis, *Eurojust*, Eiropas Prokuratūra un Komisija to attiecīgajās kompetences jomās savstarpēji sadarbojas cīņā pret 3., 4. un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Minētajā nolūkā Komisija un attiecīgā gadījumā *Eurojust* paredz tādu tehnisko un operatīvo palīdzību, kas valstu kompetentajām iestādēm ir nepieciešama, lai veicinātu to veiktās izmeklēšanas koordinēšanu.
2. Dalībvalstu kompetentās iestādes var savas kompetences jomās apmainīties ar informāciju ar Komisiju, lai atvieglotu apstākļu noskaidrošanu un nodrošinātu efektīvu darbību pret 3., 4. un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Komisija un valstu kompetentās iestādes katrā konkrētajā gadījumā ņem vērā konfidencialitātes prasības un noteikumus par datu aizsardzību. Neskarot valstu tiesību aktus par piekļuvi informācijai, dalībvalstis, sniedzot informāciju Komisijai, minētajā nolūkā var noteikt īpašus nosacījumus, kas attiecas uz informācijas izmantošanu – neatkarīgi no tā, vai to izmantos Komisija vai cita dalībvalsts, kurai šo informāciju nodod.
3. Revīzijas palāta un revidenti, kas ir atbildīgi par to Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru budžetu revīzijas veikšanu, kuras izveidotas saskaņā ar Līgumiem, un par iestāžu pārvaldīto un revidēto budžetu revīzijas veikšanu, ziņo OLAF un citām kompetentām iestādēm par visiem faktiem, kuri tiem kļuvuši zināmi, veicot savus pienākumus, un kurus varētu kvalificēt kā 3., 4. vai 5. pantā minētos noziedzīgos nodarījumus. Dalībvalstis nodrošina, lai valstu revīzijas iestādes darītu to pašu.

16. pants

Konvencijas par Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzību aizstāšana

1995. gada 26. jūlija Konvencija par Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzību, tostarp tās 1996. gada 27. septembra, 1996. gada 29. novembra un 1997. gada 19. jūnija protokoli, ar šo tiek aizstāta ar šo direktīvu attiecībā uz dalībvalstīm, kurām tā ir saistoša, no 2019. gada 6. jūlija.

Attiecībā uz dalībvalstīm, kurām šī direktīva ir saistoša, atsaucies uz konvenciju uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu.

17. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis līdz 2019. gada 6. jūlijam pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu. Tās piemēro minētos noteikumus no 2019. gada 6. jūlija.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Tās ietver arī paziņojumu, ka dalībvalstīm, kurām šī direktīva ir saistoša, atsaucies esošajos normatīvajos aktos uz konvenciju, kas aizstāta ar šo direktīvu, lasa kā atsaucies uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams minētais paziņojums.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

18. pants

Ziņošana un izvērtējums

1. Komisija līdz 2021. gada 6. jūlijam iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, izvērtējot, cik lielā mērā dalībvalstis ir veikušas pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šo direktīvu.

2. Neskarot citos Savienības tiesību aktos paredzētos ziņošanas pienākumus, dalībvalstis katru gadu nosūta Komisijai šādus statistikas datus par 3., 4. un 5. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ja tie ir pieejami centralizētā līmenī attiecīgajā dalībvalstī:

a) to kriminālprocešu skaits, kas uzsākti, kuros apsūdzība ir noraidīta, kas beigušies ar attaisnojošu spriedumu, kas noslēgušies ar notiesāšanu un kas turpinās;

b) kriminālprocešu rezultātā atgūtās summas un aplēstais kaitējums.

3. Komisija līdz 2024. gada 6. jūlijam un ņemot vērā ziņojumus, kas iesniegti, ievērojot 1. punktu, un dalībvalstu statistikas datus, kas iesniegti, ievērojot 2. punktu, iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, izvērtējot, kā valstu tiesību akti, ar kuriem transponē šo direktīvu, ietekmē tādas krāpšanas novēršanu, kas skar Savienības finanšu intereses.

4. Komisija līdz 2022. gada 6. jūlijam un balstoties uz statistikas datiem, ko iesniegušas dalībvalstis, ievērojot 2. punktu, iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, izvērtējot, vai attiecībā uz vispārējo mērķi stiprināt Savienības finanšu interešu aizsardzību:

a) 2. panta 2. punktā norādītais sliekšnis ir adekvāts;

b) noteikumi saistībā ar noilguma laikposmiem, kā tie minēti 12. pantā, ir pietiekami efektīvi;

c) šī direktīva efektīvi pievēršas tādas krāpšanas gadījumiem, kas saistīta ar publisko iepirkumu.

5. Vajadzības gadījumā 3. un 4. punktā minētajiem ziņojumiem pievieno leģislatīvā akta priekšlikumu, kurā var iekļaut speciālu normu par krāpšanu, kas saistīta ar publisko iepirkumu.

19. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

20. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Līgumiem.

Strasbūrā, 2017. gada 5. jūlijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
A. TAJANI

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M. MAASIKAS
